

„Canadian Hungarian News” Entered as Second Class matter Gen'l Post Office, Ottawa, Ontario, Canada. An independent journal, published twice every week in English and Magyar languages. - Circulating in the 9 Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.

BRANTFORD BRIDGEBURG CALEDONIA CHIPPAWA CROWLAND FORD CITY PORT ERBIE POST WILLIAM GALT GUELPH HAMH TON KITCHENER MONTREAL NEW WATERFORD NIAGARA FALLS OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBERTSON QUINCY ST. CATHARINES SPENCER HILLS SUDBURY SYDNEY TORONTO WELAND WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

VOL. XI. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1934. TRIANON 14. ÁPRILIS 13 PÉNTEK

No. 30 SZAM.

BEKÉRVEK CANA CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALMONT KAPOVVAR LEASK LETHBRIDGE NORRURY OTTHON PUNKETT RAYMOND REGINA SASKATOON SASKYHILL SERRHOLM SFT. LAZLO SREBLETYFOLD TUMAS TAREB VANCOUVER W-KAW WYBURN WHITBY WOOD YORKTON

„Kanadai Magyar Újság” Az egyetlen kétszer hetenként megjelenő független magyar sajtó Kanadában. Az Angol Birodalom legelterjedtebb magyar nyelvű hírlapja, amely mindenkor szociális és politikai érdeklődést kelleszt. Az idegen szavakat magyarul fordítja és a hazai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára. Előfizetési díj egy évre: \$2.00. Az Őszábró és kifizetőre egy évre \$3.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

149 FALU 482 KIVÉGZETTJÉT GYÁSZOLJA AZ ÓHAZA

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

N. S. Székelykőtele 200 évig laknászhatatlan, noha 1720 óta hányászik. LUNENBURG kikötőjébe csak-nagy nehézségek árán tudták a tengeri csendőrség motorosai bevonatni a Hallifaxból elindult, de utközben hasznavehetetlenné vált egyik halászgőzöt Szerencsére a tenger nem volt túlságosan viharos, úgyhogy a legénységet nem fenyegette veszedelm.

részéről való komoly tanulmányozásával magyarázzák. A SZUNYOGOK ellen évek óta folytatott eredménytelen harcok Manitoba egyetlen nagyvárosa, a negyedmillió lakosú Winnipeg. Tavaly nem tudták erre a célra eleget gyűjteni és így az idén jóelőre elegendő olajat akarnak szétársztani a mocsarakban, hogy a szunyogfárva kikélesztését megakadályozzák.

MEGADÓZTATJA a tartomány az ugynevezett lánccsüzeket és az 5-25 ezer dollár közötti alapközzel rendelkező részvénytársaságokat is, melyek mindaddig nem fizettek küllős adót. Kereken százezer dolláros jövedelmet remélnék az új adó révén, melyet a kormány nem akar közvetlenül a kisemberek behajtani.

Sask. 21 évvel ezelőtt még a North-West Territorieshez tartozott. ANDERSON tartományi miniszterelnök — akit néptanítói működése idejéből a magyaroktól a szokásos 5 szavazattal támogatott, 27 szavazattal 22 ellenében bizalmat szavazott a képviselőház Andersonnak.

Que. A legtöbb választás teremtő tartomány, közel 1,400 telepellel. 30 MILLIÓ dolláros örökséghez nem tud hozzájutni Villemaire renfrewi lakos, miután a származását igazoló okmányokat ismeretlen tettesek ellopják tőle. A szegény sorban élő francia-kanadai tanúsága szerint egyenes lezármazottja volna a 132 évvel ezelőtt tragikusán elhunyt Hudsonnak, kinek örökségét Angliában őrzik, míg a jogos örökösök elő nem kerülnek.

Alta. 1/4 millió 10, 850 ezer birka és 1 1/2 millió sertésállománnyal vezet. EDMONTON, az északi telepek a külvilággal összekötő tartományi székhely a legutóbbi repülőjárat pilótájától érdekes felfedezésről értesülhetett. A North-West Territories sarkvidéki cserekereskedőgőcöncje Aklavik mellett allig hat lábra a föld, illetve jég alatt gazdag szénregrége bukkantak. Miután az Edmontonból szállított szénbe a nagy távolság miatt \$25-be kerül tonnánként, a most talált bányaválóság áldást jelent a lakosságra.

Ont. Érbányából több mint egy billió dollárnyi kincset hoztak felcsinára. DEPORTÁLTAK egy Glinroics nevű morfinista bevándorlót, akin az örültség jelei mutatkoztak. Cseh-Szlovákia ellenében nem fogadták el és visszaküldte a szerencsétlen embert, aki azóta a hamiltoni elmebetegintézetben ápolnak. Most előkerült Glinroicsnak egy deportálása előtt Montrealból írt levele, melyben beismeri egy asszony meggyilkolását, melynek alapján Kitchenerben az elcsótt áldozat családját meg is találták.

B. C. Kikötött évente 83 ezer gömbö keres fel. JÁTSZÓ-pajtását, a 10 éves Johnny MacFarlane-t borzalmak kegyetlenségével gyilkolta meg Powell River magyarlakta partvidéki iparvárosban egy 14 éves angol fiú, kinek nevét nem hozták nyilvánosságra. A veszedelméből származó gyilkosságot végrehajtó fiatalokru vádoltok elmeállapotát szakértőkkel vizsgáltatják meg, miután az a gyanu, hogy nem tökéletes.

Man. 4,304 iskolásba 100 ezer tanuló jár évente. JUNIUSIG elnapolták a tartományi képviselőház üléseit. A két hónapos szünetet a sok port felvert winniepi villamosközlekedési törvényjavaslat, valamint az Ottawában tárgyalás alatt álló „Marketing Control Act”-nek a tartományi kormány

VLADIVOSZTOK Ázsiai orosz kikötőből Victoriába érkezett „Empress of Russia” Canadian Pacific személyszállító gőzös utasait napokig nem engedték ki szállni, miután az egyik kínai fűtő fertőző agylágyulásban megbetegedett. Az utasok közül husz beteg-gyanus kinaít április 21-ikén visszavisz a nagy tengerjáró a Csendes Óceán másik partjára.

Erdély nagy fiának hódolt Hamilton

A magyar templom építésének első s az egyház szervezésének nyolcadik évfordulója alkalmával, husvét hétfőjén délelőtt, magyar és kanadai gyülekezet jelenlétében adta át Hornyánszky Miklós kiváló magyar festőművész Bethlen Gábor arcképét a hamiltoni magyar református egyháznak. Nemcsak a hamiltoni magyar gyülekezet nyert ezzel felbecsülhetetlen értékű ajándékot, mely iskolateremtő örökké díszíteni fogja, hanem Kanada kulturális és vallásos életében is hirdetője lesz a kép annak a felvilágosult, türelmes szellemnek, mely nemcsak Bethlent, s szűkebb hazáját, Erdélyt, de általában minden igaz magyart jellemmez, hiszen egyike ő legnagyobb nemzeti alakjainknak.

Hornyánszky Miklós munkában.

Boldog lehetne a magyarság, ha ma, 300 évvel Bethlen halála után, annyi jogot, előnyt élvezhetnének az elszakított területeken, mint Bethlen idején Erdély bevándorolt németsege és rumánysága élvezett! Helyesen jellemezzete meg az ünnepélyen Tiszt Kovács Károly, hogy a magyar nemzetnek három remény-csillaga ragyogott Bethlen idejében a szabad vallásgyakorlat, a szabad népevelés és a szabad Erdély. A nagy fejedeleme mindhárom bajnok volt: ha kellett, harcolt a vallás- és politikai szabadságért, de senki ellen vélemltet nem táplált és mások véleményét tisztelőben tartotta; az általa alapított intézményekben felekezeti és faji különbséget tenni nem engedett és nemcsak kálmánista tudományos és vallásos irodalmat támogatott, de az első magyar római katolikus szentírás kiadásában is segített Káldi és fordítóinak.

zeti képtár és azután a montreali National Gallery mutatott be a műértő közönségnek. Gyermekkorának benyomásait bámulatos jelenetekben örökíti meg „From a life” című képsorozatóban, mely egy Belgiumban, hol évekig dolgozott, mint egyebütt dicsőretekkel halmozották el. Mercier bíboros arcképét a róla készült legjobb képek tartják. Részkarci első példányai a belga királyi birtokokban vannak és Angliában keresett arcképfestő volt. De Hornyánszky Miklós nemcsak a színeknek és formáknak művésze, hanem alapos műveltséggel és szónoki tehetséggel megáldva, hatalmas képviselője

Összel döntenek Jurista sorsáról

ELNAPOLTA A BÜNYVÉNYEK A CHATHAMI ITTAS MAGYAR BONYOLULT BÜNYVÉNYEK TÁRGYALASÁT — KÉT TITOKZATOSAN ELTÜNT TANU TISZTÁZHATNA A BAJBAJUTOTT MAGYAR SZEREPET — A „MI LAPUNK” VIGASZTALJA BÖRTÖNBEN KERÜLT HONFITÁRSUNKAT. Megirtuk, hogy Jurista Lajos közönségből kivándorolt Jurista Lajos sorsa őszig tehát semmiképpen sem dőlhet el, viszont részlebből fejbevert egy Van Góthem nevű ottani hollandot, aki borzalmak sérüléseibe belehalt. Miután a chathamiai bíróság nem tudott megbirkózni a végzetlenül bonyolult bünyűgyel, az ítéletbe az ősz ileség elhalasztották a tárgyalást s Jurista Lajos mindaddig kénytelen a börtönben szütyődni.

A Szabolcs megyei Kisvárdai közönségből kivándorolt Jurista Lajos sorsa őszig tehát semmiképpen sem dőlhet el, viszont részlebből fejbevert egy Van Góthem nevű ottani hollandot, aki borzalmak sérüléseibe belehalt. Miután a chathamiai bíróság nem tudott megbirkózni a végzetlenül bonyolult bünyűgyel, az ítéletbe az ősz ileség elhalasztották a tárgyalást s Jurista Lajos mindaddig kénytelen a börtönben szütyődni.

Titkos szerződés Csehország felosztására?

A londoni „Daily Herald” jelent: A lengyel—cseh feszültség rohamosan növekedik. A félhivatalos lengyel lapok hangoztatják, hogy az egész lengyel nemzet fel fog zúdulni a csehországi lengyel kisebbség kiirtása ellen. A cseh diplomácia ezzel szemben nem maradhat télen. Tagadhatatlan, hogy a német-lengyel szerződés felkeltette Csehország bizalmatlanságát és most azzal vádolja Lengyelországot, hogy lehetővé tette hogy Németország minden erejét Csehország ellen összpontosítsa. A cseh lapok céloznak arra hogy Németország és Lengyelország titkos szerződést kötött Csehország felosztására.

GAZDASSZONYOK! Receptpályázatunk utolsó közleménye jelenik meg jövő számunkban. Siessen tehát mindenki beküldeni szavazatát, hogy a legjobb receptek részeseülhessenek jutalomban.

CSAK SANYARGATÁSOK ÉS TÖMEGES KIVÉGZÉSEK LIDÉRCNYOMÁSA EMLÉKEZTETI A MAGYAR NÉPET A 133 NAPOS RÉMURALOMRA — OROSZORSZÁGBA VANDOROL KUN BELA JOBBKEZE — SZOVJET-FÖLDETT ÖRÖKÖLTEK SZEKSZÁRD SZEGÉNYEI

Arnóthy Mihály, Magyarország követe, mint értesülünk, már utnakindult Törökországba Moszkva felé, hogy legkésőbb április 20-ikán megnyissa a magyar követséget a szovjet-orosz fővárosban. Ezt megelőzőleg Petrovsky Adolf, a szovjet-magyarországi követe már átadta Budapesten megbízólevelét Horthy kormányzóknak. A két ország közötti diplomáciai összeköttetés, melyet elvben már február elején megkötöttek, így a gyakorlatban is helyreállott. Alighogy az új orosz követ átvette hivatalát, 13 kommunista agitátort tartóztattak le a titkosrendőrök. A magyar-orosz kereskedelmi szerződés egyik részében ugyanis a szovjet elismeri, hogy az államhatolomnak jogában áll ártalmatlanná tenni a magyar alkotmány megdöntésére lázítókat.

A Balkán felé irányuló, valamint a magyarországi kommunista agitációs munkát ő szervezte meg és irányította. Réval éveken át küldöztette futárát Magyarországra, csatlósait azonban a detektívek elfogták, sőt pörül járt maga Réval József is. A hihetetlen bolsevista agitátor ugyanis nem tudott már több „ügyes” embert küldeni Magyarországra ezért elhatározta, hogy hazamegy. Ez volt a veszte, mert elfogták és 3 évi fegyházbüntetésre ítélték.

Ezzel egyidejűleg, mintegy válaszul a magyar kormányának a szovjettel kötött megegyezésére, az Óháza lakossága egyhangulag állást foglalt az oroszokkal való „barátkozás” ellen. Budapestben a Kossuth Lajos téren, közvetlenül az ország-ház szomszédságában hatalmas szobornívvel lepletek le a 133 napos vörös rémuralom 482 árthatatlan kivégzett vértanúja emlékére. Az ország népe általános gyászszal emlékezett meg a kommunista terrorcsapatok által „meglátogatott” 149 magyar falu halottairól, akiknek élettelen holtteste a falvak főúccáinak akácfaírói hirdette a proletárdiktatúra „áldásait”. Jellemző a sikkasztókból, csirkefogókból s börtöntöltelkekből alakult Kun Kormányra, hogy alig egy tucat burszuj akadt a kivégzettek között: szegény proletárok, munkások és földművelők fizettek életükkel, mert felemelték szavukat a vérben gázoló, fosztogató jakhecek ellen.

Réval József, az egykori hírhedt „Vörös Újság” szerkesztője Szovjet-Oroszországba kért utlevelet — a magyar hatóságoktól Réval Kun Bélának volt a jobbkeze. A kommunizmus eltörése után Bécsbe menekült és ott is telepedett meg. Kun Béla Moszkvából adta neki az utasításokat. Azzal bizta meg, hogy

Különös örökséghez jutott Szekszárd városa, amely eddig kitűnő városböröről is nevezetes: földbirtokot örökölt. Még pedig Szovjetországban. Szikora Anna énekesnő, aki sokat jótékonykodott, a szekszárdi kórházban 74 éves korában meghalt. Végrendeletében Szekszárd város szegényeit tette meg a szovjet által lefoglalt birtoka örökösevé. Az ötezer holdacska így „elméletben” megvált. Jogerőn Szekszárd tulajdonára. Aude, ami a győzleti bírók ítélet — bajok vannak. A jobbkeze. A kommunizmus eltörése után Bécsbe menekült és ott is telepedett meg. Kun Béla Moszkvából adta neki az utasításokat. Azzal bizta meg, hogy

Különös örökséghez jutott Szekszárd városa, amely eddig kitűnő városböröről is nevezetes: földbirtokot örökölt. Még pedig Szovjetországban. Szikora Anna énekesnő, aki sokat jótékonykodott, a szekszárdi kórházban 74 éves korában meghalt. Végrendeletében Szekszárd város szegényeit tette meg a szovjet által lefoglalt birtoka örökösevé. Az ötezer holdacska így „elméletben” megvált. Jogerőn Szekszárd tulajdonára. Aude, ami a győzleti bírók ítélet — bajok vannak. A jobbkeze. A kommunizmus eltörése után Bécsbe menekült és ott is telepedett meg. Kun Béla Moszkvából adta neki az utasításokat. Azzal bizta meg, hogy

LEGUJABB HIREK

MONTREAL hányattott, eladódott közigazgatása élére több mint 90 ezer szavazattal ismét Camilien Houde, már két ízben volt polgármester került. Ellenfelei egytől-egyig meg a választási biztositókat is elvesztették, oly nagy volt a lelkesedés Houde mellett, ki ádáz ellenfele Taschereau liberális tartományi kormányának. A választás során számtalan szavazóhelyen tettlegességre vetemedtek a kortesek, kik közül 153-at bekiestek.

BOMBAMERENYLET szálalt bogozták ki Bukaristában, mielőtt még Carol királyt, barátját Magda Lupescu utlették volna láb alól. A letartóztatottak között találjuk a kormány több vezető tagját, sőt az oláh csendőrség országos főparancsnokát, a hadügyminisztérium államtitkárait stb. A hitlégió erdélyi rumánok árulták volna el a tervet.

VERES összeütözközése került a sor Bruuszelben a kékingesek és 15 facsista szövetett súlyosabb sebet, sőt az egyik vörös vereskedő bele is halt sérüléseibe.

A NEMET kormány 100 millió dollárt helyezett a nazi-rohamcsapatok részére kiállításba költészetében, ami Genfben csúszította a leszerelési gondolatnak zászlóvivőt. A németeken kívüli az oroszok és japánok lázas fegyverkezése tartja izgalomban a nemzetközi politika irányított és még egyszer mindent elkövetnek egy olyan megalapozás érdekében, mely megállítsa a lázas hadikészülődéseket.

BUSHELENKENT 6 centtel lezállították a Nagy Tavak hajózási vállalatát a gabonaszállítás fuvardíját a Fort William—Montreal közötti vonalszakaszon. — Ugyancsak csökkentették hajórakományonként \$1,800-ai az angol vállalatok a Hudson Bay vizén közlekedő gabonaszállítás biztonsági díját.

A RENDSZERTELEN relief-küldés folytán válságba került a kiraboltság az államkincstár a tartományok és közigazgatási kerületek — állítja King ellenzéki vezér. Az ottawai parlament óriási izgalommal tárgyalta április 12-én a birodalmi főkönyv részletes számadásait.

FELROBBANT az Imperial olajfinomító vállalat Ontario Sarnia városában és márföldekre megégették a környéket a földgázcsapri jelenség. Az elajjány légszűrő-motorja robbant fel a lapzártág érkező jelentések értelmében, egy munkás azonnal halált okozott. A katasztrófa okát és a sebesülteket számát még nem hozták nyilvánosságra.